

nehote zastane sapa, ko dirja Amalijin konj v deročo vodo, in da bi ji rad priskočil na pomoč.

„Mlada leta“. V njih se opisujejo spomini mladih let sinu oskrbnika graščine, posestva nekih grofov nekje na Slovenskem. Izvrstno je opisan značaj gospodujočega grofa, ki je bil aristokrat v polnem pomenu besede, nasproten omiki nižjih stanov. In ne samo to! V svoji grofovski moči si je prilastil mater Kvarlovo . . . Tam v onem krásnem grajskem vrtiču se je vzbudila v prsih mladega Kvarla, ko se je vrnil po dolgih letih k svojemu strogemu, brezčutnemu očetu, ljubezen do kontese Marije, ki pa je bila, — sestra njegova. Tudi tej noveleti se pozna, da je bil pisatelj mlad, ko jo je spisal. Mlada njegova fantazija kipi iz vsake vrste, ona ga združuje prijateljem Gruberjevim, ki trdi, da je človeško srce ustvarjeno za to, da se raztrga.

Pravi biseri v pripovednem slovstvu našemu pa so Tavčarjeve slike iz Loškega pogorja „Med gorami“. Dvanajst jih je: 1. Holekova Nežika. — 2. Moj sin. — 3. Miha Kovarjev. — 4. Kobiljekar. — 5. Kalan. — 6. Grogov Matijče. — 7. Tržačan. — 8. Kako se mi ženimo. — 9. Kočarjev gospod. — 10. Posavčeva česnja. — 11. Šarevčeva sliva. — 12. Gričarjev Blaže. Najlepša med njimi je vsekako „Holekova Nežika“, kjer nam slika pisatelj nedolžno, vročo ljubezen preprostega kmetiškega dekleta. Vaški pastir pripoveduje to zgodbo ljubezni Nežičine do zalega in gosposkega Erazma. Pripoveduje jo pa s takimi besedami, kakršne čujemo samo še iz ust preprostega vaškega pastirja, ki pase na stare dni čredo po sončnih planinah naših. In tako prirodno, resnično, naravnost narodno je pripovedovanje Tavčarjevo v teh slikah od kraja do konca. Tu srečamo razne značaje, ki nam kažejo drug poleg drugega narod naš, kakršen živi v resnici med pogorjem, kjer mu še ni popačil zunanji svet in življenje v njem značaja njegovega. Slepa očetovska ljubezen do sinu („Moj sin!“), vaški pijanec, ki išče tešila v vinu in žganju svoji boli („Miha Kovarjev“), kmetiški bahač, ki v oholosti svoji požene naposled vse imetje („Kobiljekar“), zabavljač, ki božje kapljice sit ne pušča nikogar v miru („Kalan“) i. t. d., i. t. d. — kdo ne pozna takih ljudi med narodom našim! Kakor se nam mnoge osebe v teh slikah prikupijo na prvi hip, nam seveda nekateri značaji — zlasti hude zakonske polovice — ne ugajajo. Pa kaj se hoče, saj nam tudi take pošilja ljubi Bog za križ in pokoro!

Tako smo površno prelistali prvo knjigo Tavčarjevih povesti. Dasi — kakor smo že rekli — ne moremo precej izreči končne sodbe, vendar zapišeimo lahko z mirno vestjo, da je Tavčar jeden prvih naših pripovedovalcev. Ima svoje posebnosti, ki ga ločijo od vseh drugih pisateljev, slog, kateri ga izda precej, četudi bi ne brali pri povesti imena pisateljevega. Doma je v odprti prirodi, katero nam opisuje z izbranimi, pesniškimi besedami, doma je na gladkem parketu med fino plemiško gospodo, a doma je naposled med preprostim narodom slovenskim, kar nam zlasti izpričujejo slike iz Loškega pogorja. Kaj podobnega nimamo v književnosti naši. Podgoričanove „Naše vaščane“ (Lj. Zvon l. 1891.) bi stavili tem slikam vspered.

Naši dopisi.

Z Goriškega. Gospod urednik! Nekako debelo sem gledal v 3. št. cenjenega Vašega lista natisnjeno „izjavo“ iz Kobarida od odbora „Tominskega učiteljskega društva“, kateri se popolnoma ujema s cenjenim Vašim listom glede „verske“ šole ter obsoja znane „Slovenčeve“ napade.

Ali pa veste, zakaj sem debelo gledal? Vi menite morda, da zato, da se morebiti ne strinjam z dotično izjavo? Ne, ampak zato, ker je isto izjavo Vam poslalo le „Tominsko učiteljsko društvo“ samo, a ne tudi „Goriško“ in „Sežansko“ bratsko društvo.

Pri nas je doslej veljalo kot pravilo, da posamezno društvo ne izdaja nikakih „izjav“, ampak da to store vsa tri društva skupno. Tako je postopalo še pred 2 letoma o priliki znane „izjave“ učiteljsko društvo za goriški okraj. Da se je takrat „izjava“ ložeje pokopala koj po rojstvu, pritekli so na pomoč kolegi s Tominskega in konečno ste obe društvi — Tominsko in Sežansko še z „blagoslovljeno“ vodo škropili na grobu pokopane „izjave“. Takrat se je tako delalo in nomine kolegijalnosti. Kje pa je sedaj kolegijalnost? Ali morda spite spanje pravičnega v Goriški okolici in na Sežansčini? Ali pa je „Tominsko učiteljsko društvo“ kar na svojo pest sklenilo in odposlalo „izjavo“, ne da bi bilo obvestilo bratski društvi?

Radovedni smo, zato vprašamo in prosimo odgovora!

Še nekaj. V ravno istem štv. cenjenega „Učit. Tov.“ je na prvem mestu „Prošnja Kranjskega ljudsko-šolskega učiteljstva za zboljšanje gmotnega stanja“. Podlaga prošnji je sklep „Zaveze“ v Opatiji, da učitelju gredó isti dohodki kakor državnim uradnikom. Tako je prav! Ako hočejo posamezne dežele same ugoditi povsem opravičeni tej zahtevi, potem odpade prošnja za poddržavljenje ljudske sole. — Kako pa se postopa pri nas? „Tominsko učiteljsko društvo“ je sestavilo tam po letu neko spomenico, katera niti od daleč ne zahteva tega, kar je sklenila „Zaveza“. Kaj ste storili drugi 2 društvi — ne vem povedati. Radovednost nas zopet sili z vprašanjem in prošnjo za odgovor!

Ti presneta kolegijalnost! Zopet sem v zadregi z njo. Kako bi bilo, recimo, da Kranjski deželni zbor pokaže dobro voljo, ugoditi zahtevi, da bodi učitelj jednak državnim uradnikom; a drugi deželni zbori tega ne store? Jeli morda predsedništvo „Zaveze“ pozvalo tudi učit. društva izven Kranjske, da vložijo jednako prošnjo?

Tretja zadeva, katera mi je na srci, je zadeva osnutja nekake „Zaveze“ učiteljskih društev na Gorškem. Že nekaj časa je preteklo, odkar se je govorilo o tem, a beseda še ni postala meso. Zakaj neki ni?! Volil se je bil celó nekak odbor, a kaj je storil, kaj dosegel, tega v javnosti še ni bilo. Jeli morda mrtvo rojeno dete misel o neki zvezi?

Da hode ravno sodo število mojih vprašanj, naveden še 4. in to je: Kedaj prične delovati novo društvo „konvikt učiteljski v Gorici“? Tudi o tem se je sklepalo in posvetovalo in pri tem je morda ostalo, kaj?

Tovariši, časi so resni, tedaj na delo in sicer vstrajno delo!

Staritrg pri Loži. Dragi „Tovariš“! Misel in namen, osnovati v Ljubljani „učiteljski konvikt“ navdajala je tukajšnje učiteljstvo in njegove prijatelje vselej z navdušenjem; bili smo polni veselja, ko si zadnjič poročal o dotičnih razmerah in nam pravil, koliko se je v to srhvo doseglo ter dognalo in nam povedal o sklepah za prihodnost. — Sklenilo je torej tukajšnje učiteljstvo s šolskimi prijatelji vprizoriti dne 24. m. m. veselico, čisti prestanek pa pokloniti v prospeh „učiteljskega konvikta“. — V šolskih prostorih smo improvizirali „gledališko sobo“ z odrom, peli: 1.) P. Hugo Sattner-jev mešan zbor: „Po zimi iz sole.“ 2.) Iv. p. Zajec-ov moški zbor: „Zrinjski-Frankopanka“ in 3.) P. H. Sattner-jev mešan zbor: „Opomin k petji“, potem pa še pridejali glumo s petjem v jednem dejanji: „Oče so rekli, da le!“

Gospé, gospodične pevke in gospodje pevci, diletantnje in diletantje so se skazali, da so svoji nalogi kos, in slišalo se je mnogo laskave pohvale. — Da so se dohodki pomnožili, inscenirali smo še šaljivo tombolo, ki je dohodke jako ugodno pomnožila, tako da smo poslali v prospeh učiteljskega konvikta v Ljubljani za naše razmere dosti zdatno svoto 50 kron — kot čisti prestanek prej imenovane veselice.

Blage tovarišice in dobri tovariši, požurite se še po drugih pokrajinah mile nam domovine, da se prej ko prej kaj zdatnega dožene v ta namen.

Kaspar Gasperin, nadučitelj.

Maribor. Učiteljsko društvo mariborske okolice je imelo dne 7. prosinca svojo glavno skupščino v Mariboru. Gosp. predsednik Jož. Lashbacher pozdravi došle društvenike, želeč jim srečno novo leto in plodonosno društveno delovanje.

Na to dobi g. Jožef Kotnik besedo ter podava o uplivu zraka in svetlobe na življenje in zdravje. Njegovo zanimivo poročilo je bilo s priznanjem in živahno pohvalo sprejeto. Po tem spregovori mnogozaslужni in častni društveni član, ravnatelj in c. kr. okr. šol. nadzornik gosp. H. Schreiner in naglašava važnost in namen društva „avstrijska zveza prijateljev ptičev“ in toplo priporoča navzočnim, naj pristopijo temu društvu ter pospešujejo njega blagi namen.

Vsi navzoči učitelji so se takoj vpisali v to društvo. Ko se je vzelo na znanje in odobrilo poročilo blagajnikovo in tajnikovo in se volil soglasno v nadalje dosedajni društveni odbor, sklenila se je po živahnem razgovoru proti nedostojni in žaljivi Slovenčevi pisavi, zadevajoč slovensko učiteljstvo, primerna izjava.

V minulem letu z dobrim uspehom pričete hospitacije v šolah naše okolice se bodo letos nadaljevale. —

Vestnik.

Cesar Franc Jožefova ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: Gospod Franc Fabjančič, nadučitelj na Bučki, 5 gld.; g. Ivan Dremelj, učitelj na Polici pri Višnjigori 2-40 gld.

Učiteljski konvikt: Gg. Franc Koy in Josip Fleš po g. A. Cvar-u, učitelj v Vel. Poljanah 4 K; gđc. Nina Rott, učiteljica v Stari cerkvi 2 K; g. Franc Dremelj, učitelj na Polici 2 K; dividenda L. Nar. Doma v Rudolfovem na kupon 178/129 za 1895. l. 2.46 K.

M. Močnikov spomenik: G. Ivan Kiferle, učitelj v Dutovljah 2 K.

Osobne vesti. Okrajnim šolskim nadzornikom za nemške ljudske šole v Ljubljani, na Beli peči, v Domžalah, v Vevčah in Goričanah ter za nemško meščansko šolo v Krškem je imenovan začasni učitelj na ljubljanski pripravnici g. Ivan Benda, in sicer za ostali del tekoče funkcijske dobe. Dež. šolski svet je imenoval g. Julija Slapšaka učiteljem v Trebelnem, g. Jakoba Slaparja učiteljem v Zalogu, g. Mihaela Kosca učiteljem v Žabnici, gospdc. Marijo Baudek za učiteljico v Skocijanu, gospdc. Matildo Saje za učiteljico pri Sv. Marjeti, g. Karla Kaligerja nadučiteljem pri Sv. Križu pri Kostanjevici in učitelju g. Francu Ivanču v Radečah podelil II. učiteljsko mesto na isti šoli.

Petdesetletnica cesarjevega vladanja. Dalmatinski deželni zbor je sklenil proslaviti petdesetletnico cesarjevega vladanja z osnovo 24 ustanov po 200 gld. na novi kmetijski šoli v Spljetu. Vladni zastopnik je obljubil, da sklep takoj naznači cesarju. — Predarlski deželni zbor je pa sklenil v spomin cesarjeve vladarske petdesetletnice osnovati rešilni zavod za mlade osebe v Jagdbergu in v ta namen dovolil 20 000 gld.

Odlikovanje. Naš rojak in sodruđnik našemu listu gosp. dr. Ivan Borštnik, zdravnik na Dunaju, je prejel diplomu častnega člana dunajske rešilne družbe v priznanje zaslug, katere si je pridobil za časa svojega večletnega delovanja kot izvrševalni član rešilne družbe. Ljudomilo delovanje dunajske rešilne družbe je še izza potresa znano tudi ljubljanskim prebivalcem.

Obisk avstrijskih srednjih šol. Iz uradnega lista naučnega ministerstva je razvidno, da je v Cislitvanki 187 giunnazij in 87 realk. Gimnazije obiskuje 61.279 dijakov, realke pa 27.410 dijakov.

Veronauk na realkah. Vlada hoče upeljati veronauk na višjih realkah, koder še ni upeljan. Kjer je to mogoče brez deželnega zakona, je to že upeljala; kjer pa to ne gre, pa predloži deželnim zborom potrebne predloge.

„Naši knjižni grehi“. Spisal M. M. Hostnik, profesor v Rusiji. Ponatis iz „Slovenskega Sveta“. Dunaj. Tiskarna Ivana N. Vernay. 1896. Str. 32. Cena 12 kr. V tej razpravi pojasnjuje pisatelj razna filologična vprašanja. Opozorjamo zategadelj zlasti jezikoslovce na njegov spis.

Povišanje plač. Dr. Ebenhoch je predlagal v gorenjavstrijskem deželnem zboru, naj se prebitki osebnega davka izročijo deželnemu šolskemu zakladu, da se dobi podlaga za zboljšanje učiteljskih plač. Na ta način učitelji ne dobe tako hitro višjih plač. Dr. Ebenhoch se je hotel s svojim predlogom učiteljem prikupiti, ko se je jim nedavno zametil, a se mu menda ne posreči.

Na to dobi g. Jožef Kotnik besedo ter podava o uplivu zraka in svetlobe na življenje in zdravje. Njegovo zanimivo poročilo je bilo s priznanjem in živahno pohvalo sprejeto. Po tem spregovori mnogozaslужni in častni društveni član, ravnatelj in c. kr. okr. šol. nadzornik gosp. H. Schreiner in naglašava važnost in namen društva „avstrijska zveza prijateljev ptičev“ in toplo priporoča navzočnim, naj pristopijo temu društvu ter pospešujejo njega blagi namen.

Vsi navzoči učitelji so se takoj vpisali v to društvo. Ko se je vzelo na znanje in odobrilo poročilo blagajnikovo in tajnikovo in se volil soglasno v nadalje dosedajni društveni odbor, sklenila se je po živahnem razgovoru proti nedostojni in žaljivi Slovenčevi pisavi, zadevajoč slovensko učiteljstvo, primerna izjava.

V minulem letu z dobrim uspehom pričete hospitacije v šolah naše okolice se bodo letos nadaljevale. —

Vestnik.

Cesar Franc Jožefova ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: Gospod Franc Fabjančič, nadučitelj na Bučki, 5 gld.; g. Ivan Dremelj, učitelj na Polici pri Višnjigori 2-40 gld.

Učiteljski konvikt: Gg. Franc Koy in Josip Fleš po g. A. Cvar-u, učitelj v Vel. Poljanah 4 K; gđc. Nina Rott, učiteljica v Stari cerkvi 2 K; g. Franc Dremelj, učitelj na Polici 2 K; dividenda L. Nar. Doma v Rudolfovem na kupon 178/129 za 1895. l. 2.46 K.

M. Močnikov spomenik: G. Ivan Kiferle, učitelj v Dutovljah 2 K.

Osobne vesti. Okrajnim šolskim nadzornikom za nemške ljudske šole v Ljubljani, na Beli peči, v Domžalah, v Vevčah in Goričanah ter za nemško meščansko šolo v Krškem je imenovan začasni učitelj na ljubljanski pripravnici g. Ivan Benda, in sicer za ostali del tekoče funkcijske dobe. Dež. šolski svet je imenoval g. Julija Slapšaka učiteljem v Trebelnem, g. Jakoba Slaparja učiteljem v Zalogu, g. Mihaela Kosca učiteljem v Žabnici, gospdc. Marijo Baudek za učiteljico v Skocijanu, gospdc. Matildo Saje za učiteljico pri Sv. Marjeti, g. Karla Kaligerja nadučiteljem pri Sv. Križu pri Kostanjevici in učitelju g. Francu Ivanču v Radečah podelil II. učiteljsko mesto na isti šoli.

Petdesetletnica cesarjevega vladanja. Dalmatinski deželni zbor je sklenil proslaviti petdesetletnico cesarjevega vladanja z osnovo 24 ustanov po 200 gld. na novi kmetijski šoli v Spljetu. Vladni zastopnik je obljubil, da sklep takoj naznači cesarju. — Predarlski deželni zbor je pa sklenil v spomin cesarjeve vladarske petdesetletnice osnovati rešilni zavod za mlade osebe v Jagdbergu in v ta namen dovolil 20 000 gld.

Odlikovanje. Naš rojak in sotrudnik našemu listu gosp. dr. Ivan Borštnik, zdravnik na Dunaju, je prejel diplomu častnega člana dunajske rešilne družbe v priznanje zaslug, katere si je pridobil za časa svojega večletnega delovanja kot izvrševalni član rešilne družbe. Ljudomilo delovanje dunajske rešilne družbe je še izza potresa znano tudi ljubljanskim prebivalcem.

Obisk avstrijskih srednjih šol. Iz uradnega lista naučnega ministerstva je razvidno, da je v Cislitvanki 187 giunnazij in 87 realk. Gimnazije obiskuje 61.279 dijakov, realke pa 27.410 dijakov.

Veronauk na realkah. Vlada hoče upeljati veronauk na višjih realkah, koder še ni upeljan. Kjer je to mogoče brez deželnega zakona, je to že upeljala; kjer pa to ne gre, pa predloži deželnim zborom potrebne predloge.

„Naši knjižni grehi“. Spisal M. M. Hostnik, profesor v Rusiji. Ponatis iz „Slovenskega Sveta“. Dunaj. Tiskarna Ivana N. Vernay. 1896. Str. 32. Cena 12 kr. V tej razpravi pojasnjuje pisatelj razna filologična vprašanja. Opozorjamo zategadelj zlasti jezikoslovce na njegov spis.

Povišanje plač. Dr. Ebenhoch je predlagal v gorenjavstrijskem deželnem zboru, naj se prebitki osebnega davka izročijo deželnemu šolskemu zakladu, da se dobi podlaga za zboljšanje učiteljskih plač. Na ta način učitelji ne dobe tako hitro višjih plač. Dr. Ebenhoch se je hotel s svojim predlogom učiteljem prikupiti, ko se je jim nedavno zamiril, a se mu menda ne posreči.

Lov na učitelje. Po Gorenjem Avstrijskem župniki love učitelje, da bi podpisali neko izjavo, katero protestuje proti postopanju radikalnega dela učiteljstva. V tej izjavi, v kateri se proslavlja dr. Ebenhoch kot velik prijatelj učiteljev, se učitelji obračajo do dr. Ebenhocha, naj se deluje na to, da se jim zboljšajo plače, ne da bi se povišala deželna bremena! Vse to ima namen, zasejati razpor mej gorenjeavstrijske učitelje. Klerikali delujejo na to, da se osnuje na Gorenjem Avstrijskem tudi posebno katoliško učiteljsko društvo. Dosti učiteljev gotovo ne vjemo, a nekateri neznajnejši pa le utegnejo zatajiti svoje tovariše. Vidi se pa, da je klerikalcem jako neprijetno, da so učitelji začeli se upirati njih težnjam. Z lepa se učitelji ne bodo več dali upreči v igo, ki se imenuje „verska šola.“

Pred državnozbornskimi volitvami smo. Ugled šole in učiteljstva se bo od nasprotnikov sedanje šole izpodkopaval, kolikor se bo le dalo. Naša dolžnost bodi, da odbijamo vse te napade. Vsakdo stori svojo dolžnost — v korist novi šoli in našemu stanu. Glavno vodilo in načelo vsacega zavednega in naprednega učitelja pa mora biti: podpirati le svobodnomiselne kandidate in svobodnomiselne in napredne stranke! Na volilnih shodih tirjajmo od kandidatov, kakošno stališče zavzajajo glede nove šole. Kdor ne stoji na stalni sedanjega državnega šolskega zakona, tega ne moremo in ne smemo podpirati. Nikogar naj ne manjka na volišču!

„Knjižnica za mladino.“ — Izšel je 24. snopič, ki prinaša zbirko povestic in poučnih spisov pod naslovom „Savinjski glasi“, katere je uredilo učil. društvo za celjski okraj. — S tem snopičem se pretrga izdajanje te knjižnice na nedoločen čas, ker je doslej deficiita okoli 1400 gld., a do 14.000 snopičev v zalogi. Ko se proda nekoliko teh knjig, da se deficit zmanjša, se bo nadaljevalo; najraje bi izdalo založništvo od meseca mal. srpana do konca leta 6 dvojnatih snopičev, da bi bila s tem popravljena tudi zamuda.

Popotnikov koledar za slov. učitelje je izšel in stane: v platno vezan gld. 1'40, z zlato obrezo gld. 1'50; v usnje vezan gld. 1'70, z zlato obrezo gld. 1'80. — Gospod založnik piše:

Doslej jih nismo prodali niti 400 iztisov; ako jih ne prodamo še vsaj 300, bo izguba gotova.

Prosimo torej vse svoje prijatelje med slov. učiteljstvom, naj bi nam pomagali vsaj tu iz deficiita s tem, da odkupijo še teh 300 iztisov, oziroma da pridobé toliko odjemnikov.

Knjige „Matice Slovenske“ za l. 1896. se ravnokar razpošiljajo. Več prihodnjic.

Učinek šolske telovadbe. Pred kratkem je g. dr. Eulenburg priobčil v „Chronik der Zeit“ članek o šolski nervoziteti in preobloži učenja, v katerem pojasnjuje učinek telovadbe pri dušnem napenjanju in preréka, da ima telovadba dobrovoljno delovanje pri učencih. Določba, da se mora telovaditi zaradi tega, da si napeti, utrujeni možgani odpočijejo, je popolnoma napačna in pogubna, kakor je dokazal ineniten fiziolog Maffo v Turinu. Telovadba ne služi niti v pripravo na duševno delovanje, niti v krepilo po dušnem delovanju. Telovaditi se tedaj ne sme pred učnimi urami, ne po teh. Tudi med prenehiljem se ne sme telovaditi ker pri skakanju, plezanju itd. se še kite nategnejo in utrudijo poleg živcev. Jediní odpočitek napenjajočega dušnega delovanja je mirovanje trupla in jed. Glavna zahteva šolske hygiene je: Dajte mladini dosti hrane in počitka. Le tako se trajno ohrani mladini delavna moč in zdravje.

Jos. Korosec.

Ljudsko šolstvo na Nižje-Avstrijskem: Posl. Vergani s tovariši je stavil glede premembe obstoječega ljudsko-šolskega zakona v dež. zboru dne 25. I. te-le predloge: Prisilni šolski obisk naj traja samo do dovršenega 13. leta. V zadnjem šolskem letu bodi pouk v zimskih mesecih obvezen in imej nalogo naobraženja v poljedelski oziroma obrtni stroki. V ljudskih šolah na deželi, v katere so vsolani najmanj pol ure oddaljeni kraji, je uvesti poldnevni pouk s pomnoženim številom učnih ur. Pospešuje naj se versko-nravna vzgoja mladine. Omisliti je stroga disciplinarna sredstva v svrhu vzdržavanja reda v šoli. Največjo pozornost je obračati na jezikovni in računski pouk. Omeji naj se učna tvarina v meščanskih šolah in uvedó za vse šole jednake knjige. — Najstrožje je ločiti učence po veroizpovedanju in spolu. Krščanske učence naj uče krščanski, židovske pa židovski učitelji. Konečno naj se uvede na vseh šolah nedeljski popoldanski pouk v poljedelskih in obrtnih strokah, katerega se mora udeleževati vsak do dovršenega 15. leta. — Dunajski učitelji so se tem predlogom kar najodločneje upri.

Kako je z izvrševanjem naše volilne pravice, nam kaže ta-le dogodek: Učiteljvoditelj bi se bil pri zadnjih deželnozbornskih volitvah rad udeležil volitve volilnih mož. Ker je bil ta dan šolski dan, je v smislu § 31. šolskega in učnega reda poročal sl. c. kr. okr. šol. svetu v . . . tako-le: „Vdano podpisano šolsko vodstvo uljudno naznanja, da 12. t. m. ne bo šolskega pouka, ker se misli tukajšnji šolski vodja udeležiti volitve vo-

lilnih mōz v . . . * Šolsko vodstvo v . . . 8. XI. 1895. Takoj drugi dan dobi šolski vodja na hrbtu svoje uloge od g. okrajnega glavarja ta-le lastnoročno pisani odlok: „Wird der Schulleitung in . . . mit dem Bemerken zurückgestellt, dass es dem Schulleiter nicht gestattet ist, ohne gesetzlichen Urlaub den Dienort zu verlassen, bezweife ohne triftige Gründe und die Bewilligung der vorgesetzten Behörde den Schulunterricht zu sistiren.“

K. k. Bezirksschulrath . . . am 9. November 1895. — (Podpis glavarjev.)

Dan pozneje pošlje g. okrajni glavar zopet to-le okrožnico:

Krajnim šolskim svetom: C. kr. okr. šol. svēt se je uveril, da se določba § 31. šol. in učn. reda z dnē 20. avgusta 1870 glede podelitve dopusta učiteljem ne izvršuje vselej tako, kakor hi to moralo biti. Mnogokrat daje se učitelju dopust brez pravega vzroka; pouk je vstavljen in to je gotovo kvar šoli. Vsled tega gospoda predsednika opozarjam, da je naprošeni dopust učitelju dovoliti le iz prav teh tehničnih uzrokov, ako je dopust neizogibno potreben, o čemur pa je vselej pravočasno poročati c. kr. okrajnemu šolskemu svētu.

C. kr. okrajni šolski svēt v . . . 10. XI. 1895. (Podpis glavarjev.)

Kdor vé še za kak slučaj, prosimo, naj nam ga čim preje naznani.

Glasbena Matica je izdala za l. 1896. te-le krasne muzikalije: Anton Förster: Pet samospevov s spremljevanjem klavirja. Cena 1 gld. — Fran Gerbič: Trije dvospavi s spremljevanjem klavirja. Cena 1 gld. — Stanko Pirnat: Vspomladna pesem. Mešan zbor. Cena partituri s šestimi glasovi à 1 gld.; posamezni glesovi à 10 kr. Več o teh lepih skladbah bomo izpregovorili v jedni prihodnjih številk.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 137

o. šol. sv. Na štirirazredni šoli v Radečah pri Zidanem mostu je stalno ali začasno popolniti tretja učiteljska služba z letno plačo 500 gld. oziroma četrta učiteljska služba z letno plačo 450 gld.

Pravilno opremljene prošnje za to službo naj se predpisanim potom semkaj vlagajo do 28. svečana 1897 l.

C. kr. okrajni šolski svēt v Krškem, dnē 28. prosinca 1897.

Št. 178

o. šol. sv. Na trirazredni ljudski šoli (s paralelko) v Leskoveci pri Krškem je stalno ali začasno popolniti 3. učiteljsko mesto z letno plačo 450 gld.

Pravilno opremljene prošnje za to službo naj se predpisanim potom semkaj vlagajo do dnē 6. sušca 1897 l.

C. kr. okrajni šolski svēt v Krškem, dnē 3. svečana 1897.

Listnica uredništva: G. A. P. na T.: Stenske table še niso dotiskane.

Novе pisanke izidejo kmalu. „Pripovedke iz avstrijske zgodovine“ ima v zalogi Miličeva tiskarna; obrnite se na njo. Pozdrav! — G. F. K. v A.: Zemljevid Avstro-ogerske monarhije še ni potrjen. — Zaradi današnjih nujnih člankov in dopisov smo morali za danes vse stalne članke opustiti; nadaljevali jih bomo v prihodnji številki. Prosimo oprostčenja — Gđc. N. R. v St. C.: Hvala lepa! Bomo uporabili Brčkone Vas silijo na podstavi § 51. državnega šolskega zakona z dnē 14. vel. travna 1869. l. — Novim naročnikom še lahko postrežemo. Čim več naročnikov bo imel naš list, tem veljavnejši in vplivnejši bo njega glas.

«Učiteljski Tovariš» izhaja na 1 poli male osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje «Slovenskega učiteljskega društva» plačajo na leto 2 gld. naročnine in 1 gld. udnine.

Spisi naj se blagoizvoljijo pošiljati uredništvu v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 3; naročnino pa prejema gospod Fran Črnagoj v Ljubljani (na Barju).

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. Oznanila in poslanice se računijo za celo stran 10 gld., pol strani 6 gld., $\frac{1}{3}$ strani 4 gld., $\frac{1}{4}$ strani 3 gld., $\frac{1}{8}$ strani 2 gld. Manjši inserati po 15 kr. petit-vrsta. Večkratno objavlanje po dogovoru.